

Evaluatie

Hondenbeleid in Helmond 2008-2013

Gemeente Helmond

Evaluatie

Hondenbeleid in Helmond 2008-2013

Gemeente Helmond
SB.BOR.GA
Versie 1.0
17 maart 2014

Vastgesteld door het college van burgemeester en wethouders d.d. 15 april 2014

Samenvatting

In 2008 is het Beleidsplan ‘Hondenoverlast de baas’ vastgesteld, inclusief verbetervoorstellen voor de uitvoeringsperiode tot en met 2013. In voorliggende evaluatie wordt teruggekeken op die periode om vervolgens voor de komende jaren de aanpak te kunnen bepalen.

Werkwijze

De evaluatie is tot stand gekomen door inbreng van alle betrokken afdelingen. Daarbij vormen de resultaten van het onderzoek naar de mening van de bewoners over het hondenbeleid (december 2012) belangrijke input.

Per thema is een analyse gemaakt van sterke en zwakke punten, kansen en bedreigingen.

De bevindingen zijn besproken met de hondenwerkgroepen, die tevens hebben meegedacht over de verbetervoorstellen voor de komende vijf jaar.

Ontwikkelingen sinds 2008

De belangrijkste relevante ontwikkelingen sinds de vaststelling van het hondenbeleid zijn:

- Nieuwe aanpak voor inning van hondenbelasting in Helmond (sinds 2010), die heeft geresulteerd in meer geregistreerde honden, efficiëntie en betrouwbaardere gegevens;
- Hondenbelasting innen als doelbelasting en intensivering handhaving (besluit gemeenteraad 11/11/2010).

Uitgevoerde acties de afgelopen 5 jaar

De in het hondenbeleid geïntroduceerde formule om de overlast door hondenpoep tegen te gaan bestaat uit vier onderdelen: *handhaaf, informeer, voorkom, verwijder*.

Om het hondenpoepprobleem beheersbaar te maken is de afgelopen jaren nadrukkelijk ingezet op deze vier onderdelen. Het idee daarbij was om hondenbezitters in de eerste plaats ‘te verleiden’ tot het juiste gedrag met voldoende en aantrekkelijke hondenvoorzieningen en praktische, positieve en ludieke informatie daarover.

Handhaving is het ‘sluitstuk’. Ook hierin is stevig geïnvesteerd: ten opzichte van 2008 is de inzet meer dan verdubbeld.

Conclusie

Uit de evaluatie ontstaat het beeld dat de maatregelen van de afgelopen 5 jaar hebben geresulteerd in voldoende faciliteiten voor honden en een hogere tevredenheid daarover onder de bevolking.

Door bewoners wordt meer handhaving nog steeds als belangrijkste verbeterpunt genoemd.

Maar meer inzet van de Stadswacht (dan in 2012 en 2013) is niet mogelijk binnen de beschikbare financiële middelen (bij de huidige hoogte van de hondenbelasting).

Ook op het gebied van communicatie, beheer en onderhoud zijn de grenzen van de mogelijkheden bereikt (zowel financieel als praktisch); alleen op kleine schaal zijn nog enkele verbeteringen mogelijk. Vooral de reiniging van voorzieningen blijft een aandachtspunt.

Concluderend kan worden gesteld dat voor de komende jaren moet worden ingezet op consolideren en op beperkte schaal verfijnen van het ingezette beleid.

Verbeterpunten

Voor verdere verbetering van de effectiviteit van het hondenbeleid wordt in de periode 2014-2018 ingezet op een buurt- en wijkgericht aanpak op de vier onderdelen (handhaven, informeren, voorkomen en verwijderen) en in samenwerking met bewoners via hondenwerkgroepen, wijkraden en buurtbeheerders.

Daarnaast behoeven nog enkele ideeën/verbeterpunten nadere uitwerking en aparte besluitvorming, zoals:

- Beboeten van niet betalen hondenbelasting
- Onderzoek mogelijkheid inzet Stadswacht bij controle hondenbelasting
- Eenduidigheid over toegankelijkheid openbare ruimte in winkelcentra voor honden
- Beter (digitaal) beschikbaar maken van hondenkaart en benutten social media.

Inhoudsopgave

1	Inleiding	4
1.1	Achtergrond	4
1.2	Doelstelling	4
1.3	Werkwijze	4
1.4	Leeswijzer	4
2	Beleidskader	5
2.1	Landelijke wet- en regelgeving	5
2.2	Gemeentelijk hondenbeleid	5
2.3	Overige ontwikkelingen	6
3	Evaluatie	7
3.1	Beleid, regelgeving en handhaving	7
3.2	Communicatie	10
3.3	Faciliteiten	11
3.4	Beheer	12
3.5	Financiën	12
4	Conclusies en aanbevelingen	13
4.1	Effectiviteit hondenbeleid	13
4.2	Verbeterpunten	14
	Bronnen	15

1 Inleiding

1.1 Achtergrond

In 2008 is het Beleidsplan ‘Hondenoverlast de baas’ door de gemeenteraad van Helmond vastgesteld. In dit beleidsplan zijn verbetervoorstellen opgenomen voor een uitvoeringsperiode van 5 jaar. Deze periode is nu afgelopen.

In deze evaluatie wordt teruggekeken op die periode om vervolgens voor de komende jaren de aanpak te kunnen bepalen.

1.2 Doelstelling

Het hondenbeleid van de gemeente Helmond is gericht op het beheersbaar maken van het hondenpoepprobleem.

De visie van het hondenbeleid is: *“Alle inwoners van Helmond kunnen genieten van een schone, prettige woonomgeving, waarin honden een normaal verschijnsel zijn en voldoende faciliteiten hebben, en de overlast beperkt is.”*

Het doel van de evaluatie is:

- toetsen in hoeverre de maatregelen in het kader van het hondenbeleid de afgelopen 5 jaren hebben bijgedragen aan deze visie, en
- verbetervoorstellen benoemen voor de periode 2014-2018.

In voorliggende notitie worden de resultaten van de evaluatie gepresenteerd.

1.3 Werkwijze

Ten behoeve van deze evaluatie is de tevredenheid van inwoners onderzocht (via de inwonersenquête, eind 2012).

De evaluatie van het hondenbeleid heeft raakvlakken met verschillende gemeentelijke taakvelden. Daarom zijn bij de totstandkoming verschillende afdelingen betrokken:

- SB.BOR.GA
- SB.WE
- SB.ROV
- FC.BLV
- BV.COM
- Stichting Stadswacht Helmond

De in deze notitie gepresenteerde bevindingen zijn besproken met de hondenwerkgroepen, die tevens hebben meegedacht over de verbetervoorstellen voor de komende 5 jaar.

1.4 Leeswijzer

De evaluatie is als volgt opgebouwd:

Hoofdstuk 2 **Beleidskader** geeft aan binnen welk kader het hondenbeleid wordt uitgevoerd, en welke ontwikkelingen er de afgelopen jaren zijn geweest op dit terrein.

Hoofdstuk 3 **Evaluatie** beschrijft de bevindingen van de evaluatie van alle uitgevoerde activiteiten; sterkten, zwakten, kansen en bedreigingen zijn geformuleerd op basis van de ervaringen van betrokkenen in de afgelopen 5 jaar.

Hoofdstuk 4 **Conclusies en aanbevelingen** sluit af met reflectie op de doelstellingen en adviezen ter verbetering van het hondenbeleid in de komende jaren.

2 Beleidskader

Beleidsplan Hondenoverlast de Baas (Gemeente Helmond, 2008) is het onderwerp van evaluatie. In dit beleidsplan is de visie op honden in Helmond vertaald in basisvoorwaarden voor inrichting van de hondenvoorzieningen in de wijken en een gemeentelijke aanpak bestaande uit handhaving, communicatie, voorzieningen en reiniging gericht op aanpak van het hondenpoepprobleem. Om invulling te geven aan deze aspecten zijn een aantal verbeterpunten benoemd.

De ontwikkelingen sinds 2008 die van invloed zijn op dit beleidskader worden hieronder kort beschreven.

2.1 Landelijke wet- en regelgeving

Chippen (2013)

Per 1 april 2013 is het verplicht een (honden)pup binnen 7 weken na geboorte te laten chippen en registreren. De eigenaar moet onder meer zijn naam, adres en woonplaats registreren. De gegevens van de eigenaar worden opslagen in een databank. Met deze gegevens kunnen toezichthouders mogelijke illegale handel of fokkerij opsporen of nagaan of iemand bedrijfsmatig handelt in honden. Bij een mishandelde, verwaarloosde of achtergelaten hond is met de chip de eigenaar op te sporen.

In de toekomst, als alle honden gechipt zijn, wordt de regel, dat honden in de openbare ruimte een halsband met naam en adresgegevens van de eigenaar moeten dragen (APV artikel 2.4.17, lid 1c), hierdoor wellicht overbodig.

Momenteel kan de Stichting Dierenambulance de chips (voor de gemeente) uitlezen met een daarvoor bestemd apparaatje.

2.2 Gemeentelijk hondenbeleid

Aanpak inning hondenbelasting (2010)

In april 2010 is besloten de wijze van uitvoering van de hondencontroles te veranderen met als doel de efficiëntie en betrouwbaarheid te vergroten.

De controles worden nu door een externe partij uitgevoerd. Na een controle van de gehele stad in 2010, wordt jaarlijks éénderde deel van de stad gecontroleerd.

Doelbelasting en intensivering handhaving (2010)

Naar aanleiding van een voorstel om de hondenbelasting te verhogen (te gunste van de algemene middelen) heeft de Gemeenteraad tijdens de behandeling van de programmabegroting 2011 (11 november 2010) besloten de hondenbelasting in Helmond enkel te innen als doelbelasting, en daarom niet te verhogen.

Intensivering handhaving (2010)

Tijdens de zelfde vergadering heeft de Gemeenteraad ook besloten de handhaving zo mogelijk te intensiveren om overlast terug te dringen.

Dit is in lijn met het hondenbeleidsplan, maar de praktijk van dat moment was dat de prioriteiten voor handhaving door de Stadswacht elders lagen, waardoor het aantal uren voor toezicht en handhaving van hondenregels juist jaarlijks minder werd.

Hoewel het aantal beschikbare uren voor controle op hondenregels bij de Stadswacht jaarlijks onder druk staat, is het sinds 2010 wel gelukt de inzet te verhogen (zie paragraaf 3.1)

2.3 Overige ontwikkelingen

Wijkgericht werken

Bij de implementatie van het hondenbeleid in 2009 is gekozen voor een wijkgerichte aanpak, waarbij in samenspraak met de wijkraden per wijk een hondenwerkgroep is geformeerd.

Deze werkgroepen hebben een belangrijke rol gespeeld bij de invulling van het beleid op wijkniveau met bijvoorbeeld aantal en locatie van voorzieningen, oplossen van beheerproblemen, specifieke communicatieactiviteiten en handhavingsacties.

Ook in de handhaving door de SSH is het wijkgericht werken inmiddels gewoonte, wat inhoudt dat toezicht- en handhavingsactiviteiten per wijk gecombineerd worden uitgevoerd.

Volksgezondheidsaspecten- spoelwormen

De afgelopen jaren is er meer duidelijk geworden over besmetting met eitjes van spoelwormen (toxocara) en de gezondheidsproblemen die hierdoor bij mensen en dieren kunnen ontstaan.

Besmetting van mensen kan alleen worden voorkomen door een goede hygiëne en regelmatig ontwormen (van huisdieren).

Hiermee wordt het belang onderstreept van goede locatiekeuze voor hondenvoorzieningen. Mogelijk kan in de gemeentelijke communicatie ook enige aandacht worden besteed aan het volksgezondheidsaspect.

3 Evaluatie

3.1 *Beleid, regelgeving en handhaving*

Belastingcontroles

In 2010 is de aanpak van de belastingcontrole gewijzigd. Dit heeft geleid tot hogere actualiteitswaarde, controleerbaarheid en kwaliteit van gegevens.

Het aantal honden is bij de eerste gewijzigde controle flink toegenomen en blijft sindsdien licht stijgen.

De opvallende toename van het aantal honden in het afgelopen jaar bevindt zich hoofdzakelijk in Stiphout/Warande, Dierdonk en de Binnenstad. Hierbij is geen relatie met de belastingcontrole.

Tabel 1. Aantal geregistreerde honden (per 1 januari)

Jaar	Aantal	Toename
2008	7219	
2009	7233	14
2010	7226	-7
2011	7879	653
2012	7929	50
2013	7989	60
2014	8142	153

De huidige werkwijze is, zoals te voren ingeschat, efficiënter en brengt minder kosten en hogere inkomsten met zich mee.

Voor verbetering vatbaar is de terugmelding door de controlerende partij; hiermee kan efficiency verder worden verhoogd. Dit is een aandachtspunt voor de aanbesteding in 2014.

Het invoeren van een boete bij het niet betalen van hondenbelasting is nog een mogelijkheid. Nu wordt alleen het lopende jaar in rekening gebracht, als wordt geconstateerd dat iemand geen belasting betaald. Het opleggen van boete kan als 'stok achter de deur' wellicht een meerwaarde hebben.

Veiligheidsmonitor

In de Veiligheidsmonitor wordt oa. onderzocht welke buurtproblemen volgens de inwoners met voorrang moeten worden aangepakt.

In het verleden stond de overlast door hondenpoep stevast bovenaan als grootste ergernis.

Sinds 2000 is dit geleidelijk veranderd: 44% van de Helmonders noemden in 2000 hondenpoep als grootste ergernis, in 2009 was dit 17% van de inwoners. Het antwoord varieerde echter behoorlijk per wijk: van minder dan 10% tot 27%.

Deze overlastbeleving per wijk is de afgelopen jaren mede bepalend geweest voor de wijkgerichte inzet van de Stadswacht.

In 2011 stond hondenpoep op de tweede plek met 21% (gegevens per wijk zijn voor 2011 niet beschikbaar).

In 2013 is weer op wijkniveau onderzocht (op dit moment nog niet beschikbaar), zodat de wijkgerichte aanpak daar opnieuw op afgestemd kan worden.

Overlastbeleving

Zoals ook in het beleidsplan "Hondenoverlast de baas" is gezegd: hondenpoep is het grootste kleinste probleem. Mensen worden er dagelijks mee geconfronteerd; in die zin is het een groot probleem. Maar in vergelijking met andere thema's (bv verkeersveiligheid) is het een klein probleem.

Lastig in het hondenbeleid is dat de beoordeling van het resultaat van de inspanningen altijd subjectief is. Wat is acceptabel?

Het hondenbeleid heeft niet als doel het hondenpoepprobleem op te lossen, want zelfs een héél hoge inzet zal hondenpoep niet uit het geheugen wissen.

Maar: Wanneer zijn we tevreden?

Ingevoerde nieuwe regels

De nieuwe regels (dat bij het uitlaten van een hond een ruimmiddel (zakje) moet worden meegenomen en dat de hondenpoep niet meer in de goot mag blijven liggen) zijn ingevoerd per 1 januari 2009. Hierover is uitgebreid gecommuniceerd via diverse media. De Stadswacht is hierbij in eerste instantie waarschuwend gaan optreden. Pas na enige maanden is de Stadswacht verbaliserend gaan opgetreden.

Inmiddels zijn de nieuwe regels wel ingeburgerd; 96% van de hondenbezitters is hiervan op de hoogte. Bovendien is een groter deel van de bevolking tevreden over de hondenregels: 76% ten opzichte van 69% in 2007 (enquête 2012).

Verbodsgebieden

Het aantal verbodsgebieden en de omvang daarvan is sinds 2008 teruggebracht in overleg met de hondenwerkgroepen. Verboden gebied zijn nu alleen nog: kinderspeelplaatsen, omgeving zwemwater, lig- en dierenweides en het city-gebied.

Hondenwerkgroepen zouden ook graag zien dat het citygebied toegankelijk voor honden is. In de eerste plaats om één lijn te trekken met de wijkwinkelcentra. Maar ook om toeristen niet af te schrikken. De aanwezigheid van een hondentrimsalon in het citygebied is bovendien niet te rijmen met het toegangsverbod.

Inzet Stadswacht

De in het hondenbeleid voorgestelde maatregelen om de effectiviteit van de handhaving te vergroten (op uitlaattijdstippen, in burger, op overlastplekken, actieweken met intensievere handhaving), zijn ingevoerd door de Stadswacht.

In het hondenbeleidsplan is als kritische succesfactor benoemd: voldoende uren voor handhaving. In 2009 is daarom een aantal handhavingsscenario's doorgerekend. Daaruit bleek dat meer uren nodig zijn voor een correcte afhandeling van klachten en meldingen en een gerichte projectmatige aanpak.

Sinds enkele jaren wordt daarom een extra projectopdracht verstrekt (vanuit het hondenbudget) ten behoeve van extra handhavingscapaciteit bij de campagne tegen hondenpoep.

Tabel 2. Ingezette uren door de Stadswacht van 2008 tot heden

Jaar	Regulier	Aanvullende opdracht
2008	1402	-
2009	2029	-
2010	1139	-
2011	2662	-
2012	1647	910
2013	2600	900
2014*	2300	900

*Lopende jaar

De overlastbeleving per wijk, zoals die uit de veiligheidsmonitor blijkt, is de afgelopen jaren mede bepalend geweest voor de verdeling van de uren over de wijken.

Om de pakkans te vergroten wordt gecontroleerd op uitlaattijdstippen, met acties op overlastplekken en controle in burger.

Ook heeft de Stadswacht goed gedrag beloond met een kleine attentie.

De handhaving is echter nog steeds een 'druppel op de gloeiende plaat'.

De pakkans voor het op heterdaad betrappen blijft laag (ook met de extra projectopdracht), met name voor het niet opruimen van hondenpoep. Het is dus niet verwonderlijk dat in de inwonerenquête als belangrijkste verbeterpunt wordt genoemd: meer en betere handhaving.

Het zou veel schelen als bewoners elkaar ook zouden (durven) aanspreken op ongewenst gedrag. Wellicht kunnen de buurtbeheerders hierin ook een rol spelen.

Aandachtspunt is ook handhaving in het buitengebied, met name in de bossen. Dit is in het handhavingsprogramma opgenomen onder een ander programma (5 Natuur en landschap), waarvoor in totaal 400 uur beschikbaar zijn. Verstoring van flora en fauna door loslopende honden is hiervan slechts een klein onderdeel. Ook op dit punt vragen diverse bewoners om intensivering van de handhaving.

Beleidsuitgangspunt

Het hondenbeleid is in 2008 'beheersmatig' opgezet. De titel "Hondenoverlast de baas" illustreert dit.

Er is vanuit de hondenwerkgroepen behoefte aan een bredere, positieve benadering, waarbij wordt gekoerst op een fijne woonomgeving waar ruimte is voor iedereen, met of zonder hond.

Sterktes
• Bekendheid (nieuwe) regels • Belastingcontrole: betrouwbaarder, minder kosten, hogere inkomsten, eerlijker (gelijke behandeling) • Belonen goed gedrag (op beperkte schaal)
Zwaktes
• Geen 'stok achter de deur' bij niet betalen hondenbelasting (boete) • Lage handhavingsintensiteit in de wijken en het buitengebied • Verschil: toegangsverbod voor honden in city, maar niet in wijkwinkelcentra • Ontbreken van meetbare doelstellingen (<i>wanneer zijn we de overlast voldoende de baas?</i>)
Kansen
• Chip: verplichte registratie jonge honden • Stimuleren melding overtredingen en overlast, • Samenwerking Stadswacht met buurtbeheerders, Buurtpreventieprojecten en hondenwerkgroepen • Positieve benadering: fijne woonomgeving en onderlinge tolerantie
Bedreigingen
• Hondenpoep buiten uitlaatvoorzieningen (vervuiling openbare ruimte) • Lage pakkans (hondenpoep laten liggen) • Angst van bewoners om elkaar aan te spreken op ongewenst gedrag • Minder uren voor Wijkgericht werken Stadswacht

3.2 Communicatie

In de afgelopen jaren is nadrukkelijk ingezet op communicatie om de bekendheid van regels en nieuwe voorzieningen te vergroten en hondenbezitters aan te zetten tot het gewenste gedrag.

De belangrijkste uitgevoerde communicatieactiviteiten zijn:

- Verbetering website
- Duidelijker hondenkaart via GISviewer (nu softwareproblemen)
- Info in Milieuwijzer/Stadsgids
- Infoavond per wijkorgaan
- Oprichting hondenwerkgroepen
- Jaarlijkse bijeenkomst hondenwerkgroepen
- Persoonlijke brief hondenbezitters met hondenpoepzakjesdispenser
- Kraam op hondenfeest
- Infobrochure nieuwe hond (jaarlijkse mailing)
- Campagne tegen hondenpoep per wijk

Jaarlijks wordt ook de belastingcontrole aangekondigd op de gemeentepagina. Dit heeft duidelijk het effect dat veel mensen hun hond snel daarna nog aanmelden.

In de inwonersenquête blijkt de tevredenheid over de gemeentelijke informatie is toegenomen. Opmerkelijk is echter wel dat (ondanks de extra inspanningen) de bekendheid van de gegeven informatie de afgelopen 5 jaren is afgenomen.

Overigens is de gemeente er wel in geslaagd om de toon van de communicatie zodanig te verbeteren dat hondenbezitters niet meer klagen over negatieve benadering (zoals in 2007).

De hondenwerkgroepen zijn in (bijna) elke wijk op hun eigen manier werkzaam (geweest); de één actief met allerlei eigen initiatieven (zoals hondenfeest, winterwandeling, communicatie op scholen, vuurwerkvrije dagdelen, lezingen enz.) de ander vooral reagerend op vragen en verzoeken vanuit de gemeente.

Van belang is dat er duidelijkheid is over de onderlinge verwachtingen en dat er een goede afstemming is met betreffende wijkraad, zodat de hondenwerkgroepen voldoende aansluiting houden met en draagvlak hebben binnen de wijk. Dat is een belangrijke les die geleerd is toen in 2011 de hondenwerkgroep in Helmond-Oost besloot te stoppen.

Sterktes
• Campagne tegen hondenpoep: combinatie handhaven/informereren/voorkomen/verwijderen • Tevredenheid over positieve benadering • Wijkgerichte aanpak iom hondenwerkgroepen • Impuls aanmelding honden door jaarlijkse aankondiging belastingcontrole
Zwaktes
• Bekendheid: verstrekte informatie wordt door groot deel van de bevolking niet opgenomen • Gezondheidsrisico's van hondenpoep onderbelicht • Digitale hondenkaart niet meer beschikbaar
Kansen
• Digitale info, App's en sociale media • Campagnes op scholen • Organisatie activiteiten door hondenwerkgroepen (Hondenfeest, winterwandeling)
Bedreigingen
• Onduidelijkheden in relatie Wijkraad-hondenwerkgroep

3.3 Faciliteiten

Sinds 2008 is het voorzieningenniveau in alle wijken substantieel verhoogd in overleg met de hondenwerkgroepen. Er zijn nu voorzieningen binnen 350 meter van elke woning.

Tabel 3. Hondenvoorzieningen

Type	Aantal	
	2007	2013
Uitlaatstrook	242	292
Loslaatstrook		
- Omheind	0	21
- Niet omheind	72	77
Depodog	3 (pilot)	149
Speelveld	0	1 (pilot)

Het aantal depodogs is uitgebreid. In het begin gaf dit extra zwerfvuil door een aantal “opstartproblemen”, zoals:

- Overvolle bak: verholpen door extra bakken en verhogen ledigingsfrequentie
- Leegtrekken door jeugd : deels verholpen door andere locatie/oriëntatie van de bak, verder te verhelpen door aanpassing zakjesuitgiftesysteem door de leverancier.

Nieuw zijn de omheinde loslaatterreinen. Hondenbezitters zijn hier blij mee en zouden graag meer van dergelijke terreinen zien (inwonersenquête 2012). Daarnaast is er behoefte aan grote loslaatterreinen, waar grote honden ook goed kunnen ‘uitrennen’.

Nieuw is ook het hondenspeelveld (pilot): een omheind loslaatterrein met opruimplicht. De meeste gebruikers (90%) van dit terrein zijn hierover tevreden (inwonersenquête) en in andere wijken is er ook vraag naar.

Dit pleit voor een definitieve invoering van het ‘hondenspeelveld’ en uitbreiding naar andere wijken.

Op een aantal plekken liggen uitlaatvoorzieningen dicht bij woningen en is daarvoor geen alternatieve locatie in de buurt. Dit geeft soms stankoverlast. Het aantal klachten hierover is de afgelopen jaren minder, mogelijk doordat er nieuwe voorzieningen in de omgeving zijn gemaakt .

Het opheffen van deze uitlaatvoorzieningen is geen oplossing: honden zullen toch uitgelaten worden in die groenstroken, alleen dan wordt het niet meer opgeruimd.

Er is (intern) vraag naar duidelijker inrichtingseisen, zodat de juiste keuzes worden gemaakt in projecten. Daarbij zou ook de doelstelling, te komen tot een samenhangende routing met uitlaatvoorzieningen, vastgelegd moeten worden.

Sterktes
• Voorzieningenniveau • Tevredenheid inwoners over omheinde loslaatterreinen en speelveld
Zwaktes
• Extra (biologisch afbreekbaar) zwerfvuil door depodogs • Duidelijker inrichtingseisen voor hondenvoorzieningen • Stankoverlast uitlaattroken nabij woningen
Kansen
• Uitbreiding omheinde loslaatterreinen en hondenspeelvelden
Bedreigingen
•

3.4 Beheer

Sinds 2008 is de reinigingsfrequentie van hondenvoorzieningen beter afgestemd op de gebruiksdruk, maar er blijft veel verschil tussen de vervuilingsgraad van de verschillende voorzieningen.

Ook is de kwaliteit van het werk verhoogd, door aanpassing van materieel, werkvolgorde en door moeilijk te reinigen terreinen aan te passen.

Daarmee wordt de grootste ergernis, dat hondenpoep door onderhoudsmaterieel wordt verspreid voordat het is opgeruimd, grotendeels voorkomen.

De tevredenheid van de bevolking over het onderhoud is hierdoor toegenomen. Maar bijna 30% van de geënquêteerden was in 2012 nog ontevreden.

Mogelijk is hierin nog verbetering te bereiken door de reinigingsfrequentie nog beter op de vervuilingsgraad (specifiek in zomer en winter) af te stemmen.

Sterktes
• Verbeterde kwaliteit van de reiniging
Zwaktes
• Afstemming reinigingsfrequentie op gebruiksiteintensiteit • Onduidelijkheid: Wat is schoon genoeg?
Kansen
•
Bedreigingen
• Goede reiniging onmogelijk in winterse omstandigheden (beperkingen van materieel)

3.5 Financiën

Bij de behandeling van de begroting voor 2011 is door de gemeenteraad (op 11/11/2010) een amendement aangenomen waarin oa is besloten tot :

- Inzet hondenbelasting als doelbelasting;
- Beschikbaar stellen van €50.000 extra van 2011 tot 2014 voor intensiever onderhoud;
- Intensivering handhaving (wenselijk).

In de periode 2011-2014 is met deze extra middelen het aantal hondenvoorzieningen verbeterd en uitgebreid en is ook het onderhoud daarvan verbeterd.

De komende jaren is voor het in stand houden hiervan minder budget nodig (mede door aanbestedingsvoordeel op reiniging).

Binnen het product Honden is voor handhaving structureel €15.000 beschikbaar.

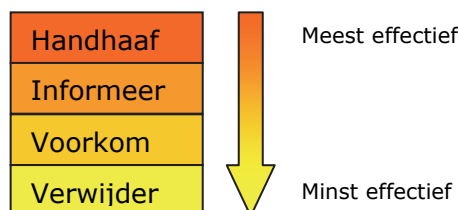
Sinds 2012 wordt een extra handhavingsopdracht (€30.000/jr) aan de SSH verleend voor projectmatige toezicht en handhaving, aansluitend op de campagne tegen hondenpoep.

Deze extra handhaving blijft ook in komende jaren nodig, om wijkgericht in te kunnen spelen op de overlastbeleving en projectmatig campagnes tegen hondenpoep te kunnen blijven uitvoeren.

Het aantal honden waarvoor belasting betaald is in deze periode toegenomen (7226 in 2010; 8142 in 2014). Dit genereert jaarlijks circa €50.000 extra inkomsten.

4 Conclusies en aanbevelingen

De in het hondenbeleid geïntroduceerde formule om de overlast door hondenpoep tegen te gaan bestaat uit vier onderdelen. Op volgorde van belangrijkheid zijn dat:

Vermeldt is dat het hondenbeleid niet als doel heeft het hondenpoepprobleem op te lossen (want zelfs een héél hoge inzet zal hondenpoep niet uit het geheugen wissen), maar om het probleem beheersbaar te maken.

Dit is vertaald in meetbare doelstellingen per onderdeel:

1. Handhaaf:
 - a. Correcte afhandeling van meldingen
 - b. Wijkgericht toezicht vooral in wijken met hoogste overlastbeleving
 - c. Projectmatige inzet afgestemd op campagne tegen hondenpoep
 - d. Werkwijze gericht op zo hoog mogelijke pakkans en (in beperkte mate) belonen van goed gedrag
2. Informeer:
 - a. Duidelijke positieve informatievoorziening aan alle inwoners, maar aan hondenbezitters in het bijzonder
3. Voorkom:
 - a. In de stad binnen 350 meter van elke woning een functionele hondenuitlaatvoorziening (waar mogelijk een loslaat- of uitlaatterrein, anders een depodog)
 - b. Per wijk 1 omheind hondenspeelveld (met opruimplicht)
 - c. Zo min mogelijk verbodsgebieden; alleen bij gebruiksfuncties die moeilijk samengaan zoals speelplekken en omgeving zwembad
4. Verwijder:
 - a. Regelmatige reiniging van hondenvoorzieningen afgestemd op gebruiksfrequentie

4.1 Effectiviteit hondenbeleid

Om het hondenpoepprobleem beheersbaar te maken is de afgelopen jaren nadrukkelijk ingezet op de vier onderdelen handhaven, voorkomen, informeren en verwijderen. Daarbij is getracht 'alles uit de kast' te halen.

Het idee daarbij was om hondenbezitters in de eerste plaats 'te verleiden' tot het juiste gedrag met voldoende en aantrekkelijke hondenvoorzieningen en praktische, positieve en ludieke informatie daarover.

Handhaving is het 'sluitstuk'. Ook hierin is stevig geïnvesteerd: ten opzichte van 2008 is de inzet meer dan verdubbeld. Daarmee wordt aan de doelstellingen voldaan.

Uit de evaluatie ontstaat het beeld dat de maatregelen van de afgelopen 5 jaar hebben geresulteerd in voldoende faciliteiten voor honden en een hogere tevredenheid daarover onder de bevolking. Of de maatregelen ook geleid hebben tot een schonere woonomgeving is hieruit niet af te leiden. Maar hondenpoep is (en blijft) één van de grootste ergernissen.

Door bewoners wordt meer handhaving als belangrijkste verbeterpunt genoemd. Maar meer inzet van de Stadswacht is niet mogelijk binnen de beschikbare financiële middelen (bij de huidige hoogte van de hondenbelasting). Ook op het gebied van communicatie, beheer en onderhoud zijn de grenzen van de mogelijkheden bereikt (zowel financieel als praktisch); alleen op kleine schaal zijn nog enkele verbeteringen mogelijk. Vooral de reiniging van voorzieningen is een aandachtspunt. Concluderend kan worden gesteld dat voor de komende jaren moet worden ingezet op consolideren en op beperkte schaal verfijnen van het ingezette beleid.

Verder terugdringen van het hondenpoepprobleem gaat niet lukken als iedereen afwacht tot de Stadswacht komt. Hiervoor is gedragsverandering nodig en zullen bewoners elkaar ook moeten (durven) aanspreken op gedrag. Maar dat blijkt (ook op andere beleidsterreinen) een moeilijk punt.

4.2 Verbeterpunten

Het vraagstuk (*Wat gaan we doen om hondenoverlast de baas te worden?*) vraagt om een buurt- en wijkgerichte aanpak, met aandacht voor de vier onderdelen (handhaven, informeren, voorkomen en verwijderen).

Daarbij wordt zo veel mogelijk samengewerkt met hondenwerkgroepen, wijkraden en buurtbeheerders en samenhang aangebracht tussen verschillende initiatieven.

Buurt- en wijkgerichte aanpak

Voor verdere verbetering van de effectiviteit van het hondenbeleid wordt in de periode 2014-2018 ingezet op een buurt- en wijkgericht aanpak via twee sporen:

1. Door (of in opdracht van) de gemeente in overleg met hondenwerkgroepen, wijkraden en buurtbeheerders:
 - Wijkgerichte toezicht en handhaving (door SSH)
 - Campagne tegen hondenpoep (handhaving, communicatie en reiniging)
 - Belonen goed gedrag (op beperkte schaal)
 - Uitbreiding aantal omheinde loslaatterreinen (tot circa 3 per wijk)
 - Aanwijzen van een hondenspeelplek per wijk
 - Overwegen (en zoeken geschikte locatie) groot loslaatgebied
 - Weinig gebruikte voorzieningen opheffen of verplaatsen
 - Verdere afstemming reiniging op gebruiksintensiteit (zomer/winter)
 - (Ondersteunen van) activiteiten hondenwerkgroepen
2. Vanuit bewoners via wijkactieplannen: initiatieven (vanuit bv. hondenwerkgroepen en/of buurtpreventieprojecten) gericht op activeren bewoners en verbetering van de leefbaarheid, in samenwerking met (oa.) buurtbeheerders, wijkraad, SSH en gemeente.

Overige

Naast de buurt- en wijkgerichte aanpak, behoeven nog enkele (organisatorische) ideeën en verbeterpunten nadere uitwerking en aparte besluitvorming door de gemeente:

- Boete bij niet betalen hondenbelasting
- Onderzoek mogelijkheid inzet Stadswacht bij controle hondenbelasting
- Eenduidigheid toegankelijkheid openbare ruimte in winkelcentra voor honden

Ook vragen op het gebied van communicatie nog enkele punten de aandacht:

- Beter (digitaal) beschikbaar maken van hondenkaart
- Benutten social media: via Twitter en Facebook communiceren over het hondenbeleid, ludieke acties of campagnes.

Bronnen

Publicaties

Gemeente Helmond, *Hondenoverlast de baas*, Helmond, 2008

Gemeente Helmond, *Honden in Helmond 2013; de mening van de bevolking over het hondenbeleid en de uitvoering*, Helmond, 2013